

“Ik bid dat God mijn zoon eerder haalt dan mij”

door: Rimke van der Geest

“Heb je het al gehoord van dat meisje dat ze in de rivier hebben gevonden?” vraagt Maria me. “Ze is verkracht, vermoord en in het water gegooid, vlak bij de kathedraal.” Ik had het nog niet gehoord. Maria vervolgt: “Op de radio zeiden ze dat ze ziek was in haar geest en dat ze daarom ‘s nachts over straat dwaalde.” We weten beide even niets te zeggen. Maria, zelf moeder van een psychotische zoon, veegt het zweet van haar voorhoofd.

We zijn in Nicaragua. Ik ben verpleegkundige en bezoek Maria in het kader van een psychiatrieproject. Toen ik haar zoon voor het eerst zag, zat hij weggekropen in een hoek van het huis. Hij zat daar al jaren, was zwart van het vuil en droeg een broek waarvan het zitvlak weggesleten was. Waarom hij de hele dag in zichzelf praatte, wist Maria niet. “Ik bid elke dag dat God mijn zoon eerder haalt dan mij”, zei ze. “Hij kan niet voor zichzelf zorgen.”

Psychose, het verschijnsel waarbij iemands waarneming als gevolg van een hersenziekte verstoord raakt, heeft een enorme impact, altijd en overal. Maar in een context van armoede waar ook nog eens professionele hulp en informatie ontbreken, leeft een man zijn leven in een donkere hoek en zwerft een jonge vrouw 's nachts alleen over straat.

In 2005 startte ik samen met familieleden, en met de hulp van een lokale NGO, het project 'Cuenta Conmigo'. De naam die, 'Je kunt op me rekenen' betekent, werd door de familieleden zelf bedacht. Lotgenotencontact had hen doen beseffen niet de enigen te zijn met een familielid dat in zichzelf praatte en via informatieve bijeenkomsten leerden zij met hun psychotische dierbaren om te gaan.

Ook het leven van Maria kreeg een wending. Met voorlichting en medicatie veranderde haar zoon grotendeels terug in de persoon die hij geweest was. Maria was trots op de volwassen man die gekleed en geschoren in de deuropening van haar huisje zat. Een paar jaar geleden stierf ze. Haar zus nam de zorg over. Ondanks het verdriet was er troost: Maria had in de laatste jaren van haar leven haar zoon teruggekregen.

In 2013 werd het project afgesloten en ging Cuenta Conmigo als officiële organisatie op eigen kracht verder. De armoede en afhankelijkheid van buitenlandse fondsen maken dat geen makkelijke opgave, maar er is in Nicaragua iets belangrijks in gang gezet.